

Uputa za izgradnju i funkciju stanica

ID: 4447162

Jezik: hrvatski - standardni

Materijal recenziran:

Ključne riječi: DNA gen genom

Klasa:

Status: Gotov materijal

Datum zaprimanja:

Rok isteka datuma za pregled:

Opis: Učenici će učiti o građi molekule DNA i povijesnim otkrićima koja su doprinijela razumijevanju njene građe i funkcije. Također će imati priliku praktično primijeniti znanje kroz pokus izolacije DNA, što će im omogućiti dublje shvaćanje teorije kroz stvarno iskustvo.

Kategorija:

Obrazovni sadržaji-> Srednje škole - opći predmeti-> 3. razred-> Biologija-> A. Organiziranost živoga svijeta-> BIO SŠ A.3.1. Povezuje pojavu novih svojstava s usložnjavanjem stanice i objašnjava specijalizaciju stanica u složenijim sustavima

Doprinositelji

Ime: Jasminka Bikić

Opis: Osobe ili ustanove koje objavljuju materijal

Autor: Ne

Registrirani korisnik: Da

Ime: Jasminka Bikić

Opis: autor

Autor: Da

Registrirani korisnik: Da

Ustanova:

Tip: Priprema za nastavni sat

Namjena: učiteljima i nastavnicima

Razina interaktivnosti: srednja razina interaktivnosti

Namjenjena dob:

Age Range: srednjoškolska dob

Learning Time: jedan do tri sata

Description: Kreiranje nastavnog sata uz pripremu

Potrebne vještine:

Prilagođenost mobilnim uređajima: da

Tehničke vještine:

- Nisu unesene

Upute za instalaciju:

Plaćanje: ne

Licenca: Imenovanje (CC BY)

Način pristupa: Otvoreni pristup

Napomene:

Verzija:

Cijena:

ISBN:

Broj izdanja:

Agencija:

Revizije:

Relevantni materijali van Edutorija: Udžbenik iz biologije za treći razred gimnazije

Namjena pripreme:

Opis aktivnosti: Na prezentaciji se nalazi prikaz prokariotske i eukariotske stanice, nastavnik pitanjima potiče učenike da usporede građu stanica, razliku u građi eukariotske i prokariotske molekule DNA, sličnosti prokariotske DNA s DNA mitohondrija i kloroplasta, te navode dokaze endosimbiotske teorije. Ističu važnost molekule DNA kod jednostaničnih i višestaničnih organizama, jer su u njoj zapisane sve informacije za funkcioniranje organizma. Najava teme: Uputa za izgradnju i funkciju stanica

Aktivnost: Uvodni dio sata

Opis aktivnosti: Nastavnica dijeli učenike u dvije skupine (prema mjestu sjedenja u razredu, učenici rade samostalno, ali se pri izlaganju međusobno nadopunjuju). Učenici dobivaju uputu da pomoću svojih mobitela otvore Word dokumente na digitalnoj obrazovnoj platformi Viva Engage dokument 1 i 2. 1.skupina - izvještava o značenju znanstvenika F. Mieschera i R. Franklin o otkriću molekule DNA, učenici druge skupine vode kratke bilješke i mogu se uključiti u raspravu. 2.skupina- izvještava o značenju znanstvenika F.Cricka, J. Watsona i M. Wilkinsa o otkriću strukture molekule DNA (naglasiti da su za svoj rad nagrađeni Nobelovom nagradom)-učenici druge skupine vode kratke bilješke i mogu se uključiti u raspravu. Pomoću slika na prezentaciji nastavnica objašnjava strukturu molekule DNA, uz poticajna pitanja, učenici uočavaju građu dvostruke uzvojnice, antiparalelnost lanaca, komplementarnost dušičnih baza, te povezivanje baza i polinukleotidnih lanaca vodikovom vezom. Razlikuju gen i genom.

Aktivnost: Povijesno otkriće molekule DNA

Opis aktivnosti: Učenici na temelju promatranja slika na radnom listiću opisuju građu nukleotida, objašnjavaju komplementarnost molekule DNA (određuju slijed dušičnih baza u komplementarnom lancu). Zaključuju da je u molekuli DNA jednak omjer dviju skupina baza- Chargaffovo pravilo. Nastavnik proziva jednog učenika da iz udžbenika pročita tko je bio Erwin Chargaff. Učenici rješavaju zadatke sa slajda na prezentaciji (udio dušičnih baza u molekuli DNA)

Aktivnost: Struktura DNA i primjena Chargaffovog pravila

Opis aktivnosti: Nastavnica pitanjima potiče učenike na razmišljanje o duljini molekule DNA i kako može stati u jezgru. Pokazuje model DNA i model kromosoma, ponavljaju što je kromosom, te u kojoj fazi života stanice su vidljivi kromosomi. Nastavnica objašnjava pojam interfaze.Učenici, samostalno, u određenom vremenu, pomoću udžbenika zapisuju stupnjeve kondenzacije molekule DNA (udžbenik str. 16. i 17.). Nastavnica prikazuje sliku kondenzacije molekule DNA na slajdu i proziva jednog učenika koji pojašnjava stupnjeve kondenzacije

Aktivnost: Kondenzacija molekule DNA

Opis aktivnosti: Nastavnica daje upute učenicima da prouče radni listić s uputama za izolaciju molekule DNA. Nastavnica poziva učenike da se dragovoljno jave za demonstraciju pokusa, uz pomoć nastavnika i ostalih učenika. Pomoću pripremljenog materijala i pribora za izvođenje pokusa učenik demonstrira pokus. Ostali učenici prate

tijek izvođenja pokusa i skiciraju na radnom listiću, sudjeluju u razgovoru, a nastavnica postavlja pitanja uloge pojedinih kemikalija i materijala u pokusu, te ponavlja usvojenost ishoda s prethodnih sati. Izoliranu DNA učenik pokazuje učenicima.

Promatraju razvučene niti molekule DNA, te dokazuju potrebu kondenzacije molekule DNA do kromosoma, kako bi se genetički materijal pravilno rasporedio u nove stanice.

Aktivnost: Pokus - Izolacija DNA iz banane

Opis aktivnosti: Ponavljanje Učenici ponavljaju pomoću pitanja na prezentaciji.

Javljaju se dobrovoljno, nastavnica proziva učenike. Refleksija - Učenici odgovaraju na pitanja ŠTO? -Što ste naučili? ZAŠTO? -Zašto je to važno?

Aktivnost: Završni dio sata